

شیت

داده‌های شخصی و غول‌های اینترنتی

آمنه دهشیری

حقوق دان و پژوهشگر حقوق سایبری

● در قوانین ایران برای اولین بار در سال ۱۳۹۴، تعریفی همه‌جانبه در اسناد حقوقی مصوب برای حمایت از حقوق خصوصی ارائه شد و آن سند «آیین‌نامه اجرایی قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات» بود که مقرر می‌کند: «حرم خصوصی عبارت است از «قلمرویی از زندگی حرم خصوصی فرد که انتظار دارد دیگران بدون رضایت یا اعلام قبلی وی یا به حکم قانون یا مراجع قضائی آن را نقض نکنند، در قبال حرم جسمانی، وارد شدن، نظاره‌کردن، شنیدن و دسترسی اطلاعات فرد از طریق رایانه، نفوذ فیزیکی، نامه، مژل مسکونی، خودرو و ...»

اسمست از مکان‌های اجاره‌شده خصوصی نظیر هتل و کشتی، همچنین آنچه که حسب قانون تعالیات حرفه‌ای خصوصی در این صنف حقیقی و حقوقی محسوب می‌شود؛ از قبیل اتحاد تجاری و اختراعات و کشفیات» در دیال دیجیتال، یکی از ابزارهای اساسی تعیین مرزهای حرم خصوصی آن است که کنترل دیتاهای شخصی‌اش و تعیین تکلیف رده‌بایی که در دنیای سایبری از خود می‌گذارد، در دست خودش باشد. قوانین حمایت از داده‌های شخصی برای این تدوین می‌شوند که تا حد ممکن به فرد قدرت این عمل و کنترل را بدهند؛ در غیر این صورت هیچ فعال و مرصه‌ای باقی نمی‌ماند که فرد بتواند ادعا کند در آن تهاست و غول‌های اینترنتی و الگوریتم‌های آموزش‌ممنوعه، او، رفتارها و خواسته‌هایش را می‌ی‌وقه مشاهده، تعقیب و ضبط نمی‌کنند. اینجا، تعریف دقیق از داده شخصی بسیار اهمیت دارد. هر یک طرف تشکیلات و شرکت‌های تجاری باید قیقا بدانند رفتار و برخورد آنها با کدام دسته از داده‌هاست که برای آن بار حقوقی دارد و ایجاد مسئولیت می‌کند. از طرف دیگر، افراد نیز نیاز دارند بدانند آیا تمام اطلاعاتی که به نوعی مربوط به آنها می‌شود، در دسته «داده‌های شخصی» قرار می‌گیرد یا این مفهوم تنها نوع خاصی از اطلاعات شامل می‌شود. برای مثال، آیا اینکه یک خیره به‌هرست افرادی را که به آنها کمک مالی کرده‌اند، به یک شرکت بازاریابی و تبلیغات بفرشود، آیا می‌توان گفت «داده‌های شخصی» آنها فروش فته است؟ یا اگر فهرست تلفن اعضای کانو فروش کارشناسان رسمی به ژانرس مسافرتی فروخته شود، با داده‌های شخصی سروکار داریم؟ در دنیای حقوق، تعریف‌ها و برداشت‌های فلسفی با نظرات شخصی، منبع تعریف اصطلاحات نیستند. تنها یک مرجع برای تعریف وجود دارد و آن هم قانون است. قانون یعنی مصوبات مجلس قانون‌گذاری.

بعد از تصویب قانون نیز می‌توان برای روشن شدن تعاریف در راستای اجرای آنها به آیین‌نامه‌هایی که در جهت اجرای قانون تدوین می‌شوند، رجوع کرد. اما تجلی‌س که مهم‌ترین و موفق‌ترین تجربه برای حمایت از «داده‌های شخصی» تاکنون می‌انزیم تحادیه اروپاست، به این تجربه نگاه می‌کنیم.

نه داده شخصی را این‌گونه تعریف کرده است: «هر ووع اطلاعاتی که به یک شخص حقیقی شناخته شده یا قابل شناسایی باشد». در پیش‌نویس لایحه حمایت از داده‌های شخصی این تعریف آمده است: «داده شخصی عبارت است از داده‌ای که به وسیله آن به‌تهدایی یا به همراه داده‌های دیگر بتوان شخص موضوع آن را شناسایی کرد».

ادامه در صفحه ۱۳

تعویض کارت‌های ملی با کاغذهای بی اعتبار

سخت‌گویی ثبت احوال: اولین محموله کارت‌های ملی داخلی تحویل شد

سیف‌الله ابوترابی، سخنگوی ثبت احوال، در گفت‌وگو با «شرق» با بیان اینکه تاکنون ۵۱ میلیون نفر از واجدان شرایط دریافت کارت ملی ثبت‌نام کرده‌اند، افزود: جمعیت کل افراد واجد شرایط ۶۲ میلیون نفر است که مطابق پیش‌بینی ما، از این جمعیت حدود هشتاد تا ۱۱ میلیون نفر برای تکمیل ثبت‌نام اقدام خواهند کرد. او درباره رایانه‌ای شدن تحریم‌های کارت ملی افزود: تحریم‌های کارت ملی را دارد، توانایی یک بحث است و مشکلات کشور بحث دیگر. ما زمانی کارت را وارد می‌کردیم. بعد از یک سال کارکردن روی تولید داخلی کاری، سخت‌بختانه توانستیم از نو تولید کنیم و اولین محموله تولید داخل تحویل داده شده است و کنترل کیفی شده است. چایخانه دولتی مسئول بدنه کارت‌هاست و قول داده برای کل جمعیت واجد شرایط تا پایان سال کارت تولید کند. او در پاسخ به این پرسش که چه اسامی دارد تا توجه به شرایط تحریم‌ها، کارت‌های قدیمی از اعتبار ساقط شوند، گفت: ما این کارت‌ها را دو سال تمدید کردیم؛ چه ضمانتی وجود داشت باز هم تمدید می‌کردیم و واجدان شرایط برای گرفتن کارت حاضری می‌شدند؟ کارت‌ها در دوره ۹۶ و ۹۷ تمدید شدند؛ اما مسئله این است که بعضی افراد تا زمانی که نیاز به چیزی نداشته باشند، برای گرفتن این اقدام نمی‌کنند. ما هم نمی‌توانیم یک پروژه ملی را که ۵۱ میلیون نفر برابر اقدام کرده‌اند، به خاطر عدم گمنی بخوابانیم.

و مصاحبه‌های رادیو و تلویزیونی و مطبوعاتی اعتبار کارت ملی قدیم را پایان یافته اعلام می‌کردند و بر اثر نام مردم به مراجعه فوری به جایگاه‌های ثبت‌نام تاکید می‌کردند و هشدار می‌دادند که عمل نکردن به تکلیف قانونی مستوجب ندادن خدمت از سوی دستگاه‌ها می‌شود. حیرت‌آور آنکه این اطلاعیه‌ها و فراخوان‌های عمومی در ماه‌های پایانی سال که معمولاً مصادف با گرفتن حساب‌های درآمدی است، شدت بیشتری به خود بست. اما سازمان به تعهدات خود عمل نکرد و برای جمعیت ثبت‌نام‌کننده کارت صادر نشد. متعاقب این وضعیت سخنگوی سازمان ثبت احوال کشور در مصاحبه‌ای درباره مشکلات به‌وجودآمده برای صدور کارت هوشمند ملی شهروندان اعلام کرد: «قبلاً هم گفته بودیم که به دلیل مشکلات مربوط به تحریم و واردات، صدور کارت ملی با تأخیر مواجه‌شده و برای تأمین نیاز مجبور به تولید کارت‌های خام داخل کشور شدیم». ایشان با فراموش کردن وعده‌های قبلی خود مبنی بر دلی‌سازی داخلی سال ۹۷ و ازسرگیری صدور کارت از آبان‌ماه سال ۱۳۹۷ افزود: «زمن صدور کارت‌های ملی [جدید] مشخص نیست، اما منظمی یک جایگاه دولتی که تولید کارت‌های هوشمند را برعهده گرفته، برای چهار میلیون و ۵۰۰ هزار نفر که فرایند تکمیل ثبت‌نام خود را انجام داده، ولی هنوز کارت ملی هوشمند دریافت نکرده‌اند، تا آن صادر کند». هرچند سازمان واقعی افرادی که کارت تاریخ در نوبت صدور کارت بوده و همچنان هستند رقمی بالغ بر شش میلیون و ۵۰۰ هزار نفر است و سخنگوی سازمان ثبت احوال به راحتی از تعداد دو میلیون نفر از آمار می‌کاهد، در ادامه اظهار کرد: «از افرادی که ثبت‌نام کرده و هنوز کارت خود را دریافت نکرده‌اند می‌خواهیم که نگران نباشند»

بر این اساس، وزارت فاوا استانداردها و پروتکل‌های لازم از جمله تأمین طرح مراکز دسترسی به کارت (به تفکیک خواندن و نوشتن) روی تراشه، نوع نرم‌افزاری سخت‌افزاری (از قبیل دستگاه کارت‌خوان) تجهیزاتی را تعیین و در سال ۱۳۹۶ در بخشنامه‌ای به امضای رئیس سازمان فناوری اطلاعات ایران جهت اجرا به دستگاه‌های ذیربط ابلاغ کرد. در این بخش با مروری بر عملکرد سازمان ثبت‌احوال به بررسی و ارزیابی روند کلی طرح و میزان توفیق این سازمان در دستیابی به اهداف تعیین‌شده، و گزارش‌های رسمی سازمان ثبت‌احوال تعداد تقاضاهای کارت هوشمند ملی اخذشده از مردم و همچنین کارت‌های صادره از سال شروع طرح (۱۳۹۱) تا پایان سال ۱۳۹۷ تعداد درخواست‌های اخذشده از مردم تا پایان سال ۱۳۹۷ بیش از ۵۱ میلیون و تعداد کارت‌های صادره در همین دوره حدود ۴۴ میلیون و ۵۰۰ هزار قطعه است و بااین‌که است که حدود شش میلیون و ۵۰۰ هزار درخواست اخذشده از مردم تاکنون بی‌پاسخ مانده و این سازمان نتوانسته است برای آنها کارت صادر کند. در مورد عدم توانایی صدور کارت و تأخیر به‌وجودآمده سخنگوی سازمان ثبت‌احوال در مردادماه سال ۹۷ در برنامه تلویزیونی حاضر و در پاسخ به مجری شبکه کورس سیمای ملت تأخیر را به تحریم کشور نسبت داد و ضمن عذرخواهی از مردم وعده داد که تا آبان‌ماه همان سال با داخلی‌سازی تولید، صدور

کارت برای تقاضاهای معوق مانده از سرگرفته شود و توصیه کرد مردم نگران نباشند. طرفه آنکه پایان ماه که هیچ سال ۱۳۹۷ نیز به پایان رسید ولی خبری از صدور کارت نشد. با وجود این، مسئولان ثبت احوال در این مدت همچنان با صدور اطلاعیها

سخت‌گویی سازمان ثبت‌احوال کشور در احیای آن که در آخرین روز اردیبهشت انجام شده است، از اعتقاد قاطع‌نامه‌ای (بخشنامه‌ای) است که دستگاه دولتی داده که براساس آن قرار است از تاریخ ۱۳۹۴/۳/۱۶ افراد که صرفاً کارت هوشمند ملی دارند یا رسید ثبت‌نام کارت هوشمند ملی خود را دارند، از خدمات دولتی بهره‌مند شوند و تاریخ حدود هشت تا ۱۰ میلیون نفری که برای کارت هوشمند ثبت‌نام نکرده‌اند، از دریافت خدمات حقوق شهروندی منع خواهند شد. با توجه به اینکه سطح کارت هوشمند ملی، یکی از پروژه‌های مهم سال‌های اخیر بوده است که به سرانجام رسیده و اخیراً نیز سخت‌گویی سازمان ثبت‌احوال و بحال‌کارت‌های ملی قدیم و محروم‌کردن تعداد کثیری از مردم از دریافت خدمات و حقوق شهروندی سخن گفته است، در این گزارش برآنیم تا شگرزی درباره این طرح و همچنین تصمیمات بهام سازمان ثبت‌احوال که تبعاتی برای مردم به داشته است، بپردازیم.

براساس بند «د» ماده ۴۶ قانون برنامه پنجم، ع.ج. ۱۰۱.۱. صوب سال ۱۳۸۹ سازمان ثبت‌احوال شور طرحی را به نام «صدور کارت هوشمند» آغاز کرد. براساس این طرح «وزارت کشور» سازمان ثبت‌احوال «مکلف است» که با همکاری «رستگانه‌های زیربُی» همراه با تکمیل و اصلاح «صدور گواهی امضای الکترونیک و سایر برده‌ها... تا پایان برنامه [پنجم توسعه] نسبت به صدور کارت هوشمند ملی چندمنظوره برای مردم اقدام نماید... پس از ابلاغ قانون برنامه، مردم اجرائی این بند از سوی سازمان ثبت‌احوال و با همکاری دستگاه‌های زیربُی تهیه شد» تاریخ ۱۳۹۱/۲/۲۱ به تصویب هیئت وزیران رسید. این آیین‌نامه موارد مدنظر قانون‌گذار از جمله «کارت، کاربردها، زمان‌بندی صدور، سطح دسترسی، میزان هزینه و نحوه اخذ آن از مردم و چنین نحوه تعامل و ارتباط دستگاه‌های دیگر با سازمان ثبت‌احوال به صورت جزئی مشخص شده و برخی از موارد آن به شرح زیر است:

● براساس بند «د» ماده یک آیین‌نامه مصداق‌وارد شمول کارت هوشمند دارای کاربردهای تلفنی ازجمله شناسایی و احراز هویت ایرانیان؛ احضار اعضای کترونیکی در کارت جهت انجام امور مالی، حقوقی و امضای سند در فضای باز بدون نیاز به مراجعه حضوری افراد به دستگاه‌های آرایز و وابسته به دولت مثل دفاتر داد رسمی؛ جایگزینی کارت هوشمند به جای برکارت‌های بانکی موجود و دفترچه بیمه؛ حذف برگ کاغذی از چرخه اداری و تکرّفن کپی مدارک مردم و همچنین کاربردهای دیگر مانند: برگزاری امتحانات و رای‌دهی الکترونیکی، رصد جابه‌جایی فیهات، انجام امور بیمه‌ای، مالیات، امت ... است. برای برنامه زمان‌بندی صدور کارت در بند پنج آیین‌نامه آمده است، قرار بود در سال ۱۴۰۰ تعداد دو میلیون، سال ۹۲ شانزده میلیون، ۹۳ بیست‌ونج میلیون و در سال ۹۴ برای کلیه ایرانیان باقی‌مانده کارت صادر و تحویل شود. موجب مبالغه (۱۱) هزینه صدور هر قطعه کارت بار اول مبلغ ۵هزار ریخ و برای صدور مجدد ۲۰۰۰ ریخ از هر بار اول، از متقاضی اخذ شود.

همچنین به منظور ایجاد وحدت رویه در بهر داری از کارت و ارائه خدمات الکترونیکی ارتباطات و فناوری اطلاعات موظف شد اکثر ظرف سه ماه نسبت به تهیه ضوابط و رات اجرایی طرح کارت هوشمند ملی اقدام کند.

6	7			8		9	
	7	1					
	9			8			7
			1			9	8
		7	8	9	7		
9	8			7			
7			9			8	

Y	Δ	q		Y				
ƒ	l	W				Δ		
			q			Y		
Y	ƒ		Y		q	W		
				ƒ				
		Y	Δ		l		Y	ƒ
		Y			ƒ			
		l				ƒ	W	Δ
				Δ		Y	Δ	Y

سودو کو سخت ۲۳۹۶

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

بهای حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک
۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ
عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع 3×3 اعداد یک تا
۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ
عددی نباید تکرار شود.

سودو کو سادہ ۲۳۹۶

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودو وکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عدد های بی تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می رسد.

حل سودوگو سخت

F	S	A	F	I	V	Δ	q	W
W	Δ	q	S	A	V	V	I	F
F	V	I	Δ	q	W	S	P	A
I	V	W	A	V	F	q	S	Δ
A	q	Δ	I	V	S	W	F	V
V	W	S	q	W	Δ	P	A	I
Δ	I	F	W	S	q	A	V	V
q	W	V	V	F	A	I	Δ	S
S	A	V	V	Δ	I	F	W	q

حل سوڈو ۲۳۹۵

A	V	I	V	S	Q	Δ	W	F
Δ	Q	V	F	W	A	S	I	V
W	S	F	Δ	I	V	A	V	Q
V	W	Q	V	Δ	F	I	A	S
I	Δ	A	S	Q	W	V	F	V
W	F	S	I	A	V	W	Q	Δ
F	A	Δ	Q	V	I	V	S	W
Q	I	V	W	V	S	F	Δ	A
S	V	W	A	F	Δ	Q	V	I

جدول ۳۳۹۹

[illegible]

دیگرد سوم و اعراب- مالک چیزی شدن- از الفبای
گیلیسی ۱۵- قرآن را روی آن گذارده و تلاوت کنند-
پسینده تازه کار- بی نظیر.

۱۱- قطعی- سهل انگاری- عارفان ۱۴- جنگ
۱۲- دوسوم متر!- قلاب عینک- هزار
ضحاک کشته شد- از دو عنصر تشکیل دهنده

بقی:

- ۱- از آثار محمد اقبال لاهوری- کوچک و ناچیز
- ۲- بی‌قیافه- براق‌کننده کشش- از ادعیه مام رمضان
- ۳- بی‌روزی گردن- ریایانه لوح‌ای- طرح و کلام
- ۴- پرخاش- غریبه نیست- اگر بنده ۵- ترمز چارپا-
- ۵- اعث و موجب- اوپامیای کشنده شکاری- تولید
- ۶- پهل ژاین ۶- خداوندی- اربابه- تکیه‌کلام
- ۷- روش ۷- مقرر صلیب سرخ- بی‌المللی- سومین
- ۸- ششور- پنهانور اروپا- مام مادر امام رضا(ع)-
- ۹- مشد- خوشامد- کوئی- قصه اعیانہ ۹- از سیدما-
- ۱۰- من شدن- ناشنا ۱۰- نهی‌کننده- زائرین در زندما-
- ۱۱- دیون آستر ۱۱- شالوده- فلانی- بیابان- از صفات
- ۱۲- خداوند ۱۲- عرصه- میدان- طابع- غروبک
- ۱۳- حفرشی یکی است- پنه بن- اندیشمند
- ۱۴- برسی و پژوهش- نوعی- طبع کثیر لاس زانه-
- ۱۵- گد ۱۵- هر سنگ قیمتی- لقب کسور فخلاند.

مودی:

- ۱- بی‌سر و صدا- کودی- خواب ابدی ۲- جای
- ۳- هدف- قهوه تلخ ۴- از دین برگشته- نفس
- ۵- نرزش‌کننده- ارماغان ۶- امانی- رسم و سنت-
- ۷- زور دهنده ۸- از قبایل قبایل- اعراب- شهریرو
- ۹- سوخت و زیبا آرمیده بر دامنه کوه‌نا- قطعه
- ۱۰- موسیقی ۱۱- پیدا نمی‌شود- شهری در مشرق
- ۱۲- آلمان- خون‌بها ۱۳- کنده‌کاری روی چوب- صبح
- ۱۴- ود- لاشاگر ۱۵- خیز برداشتن- قائل- بر ملا
- ۱۶- ردن ۱۷- شکافنده- کتاب دین ابن سینا- مخفف
- ۱۸- گر ۱۹- توسط مسیرین بزرگ شد- آتیله- ماه آخر
- ۲۰- به یارگدنش- پادشاه پیروز شده به یار